2026-09-16

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën

TER INFORMATIE
Aan
de minister

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Verbruiksbelastingen, Douane, Opdrachtgeversadviserin

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief actualisering onderzoek differentiatie vliegbelasting

Datum
2 september 2026

Notanummer
2026-0000359625

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Onderzoek CE Delft

Aanleiding

- De beleidseffecten van de differentiatie van het tarief van de vliegbelasting (hierna: gedifferentieerde vliegbelasting) zijn vorig jaar door CE Delft onderzocht. Het onderzoek is op 23 juni 2025 met de Kamer gedeeld.
- Nadat eind 2025 bekend werd dat de tarieven van de Duitse vliegbelasting per 1 juli 2026 zouden worden verlaagd, is tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Wet differentiatie vliegbelasting de motie Hoogeveen (JA21) aangenomen. De motie verzoekt het eerder uitgevoerde onderzoek te actualiseren, om zo een actueel beeld te krijgen van de uitwijk- en concurrentierisico's van de differentiatie, na aanpassing van de tarieven in buurlanden.
- Met deze brief wordt de motie Hoogeveen afgedaan, en deelt u het geactualiseerde onderzoek van CE Delft mede namens de minister van IenW met de Tweede Kamer.
- Ondertussen is tijdens de augustusbesluitvorming gekozen om het hoge tarief van de vliegbelasting te verlagen met als doel het verlagen van de kosten voor luchtvaartmaatschappijen die vanaf Nederland vliegen en het bevorderen van een gelijk speelveld. De verlaging is ook onderdeel van de inzet op een Europese vliegbelasting. Dit is ook verwerkt in de aanbiedingsbrief.
- De Kamerbrief is ambtelijk afgestemd met IenW en wordt parallel voorgelegd aan de minister van IenW.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de verzending van de brief (**bijlage 1**) en het geactualiseerde onderzoek (**bijlage 2**), mede namens de minister van IenW? Zo ja, vragen wij u de Kamerbrief te ondertekenen.

akkoord, ik kan me voorstellen dat de brief nog wat compacter kan omdat er veel herhaling van het rapport in staat.

- Gaat u akkoord met het openbaar maken van de voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

akkoord

Kernpunten

- De verlaging van het hoge tarief van de vliegbelasting per 2027 wordt in de brief genoemd omdat voornoemde velaging pas na Prinsjesdag openbaar wordt.
- In de brief worden de belangrijkste resultaten uit het geactualiseerde onderzoek van CE Delft feitelijk besproken. In het geactualiseerde onderzoek (uitgevoerd in de periode april en mei 2026) is **geen** rekening gehouden met

de voorgenomen tariefsverlaging die op Prinsjesdag bekend wordt gemaakt. Het onderzoek gaat uit van de tarieven zoals opgenomen in de Wet differentiatie vliegbelasting.
- De resultaten van het geactualiseerde onderzoek komen nagenoeg overeen met de resultaten uit het eerdere onderzoek.
- Verder laat het onderzoek zien dat de effecten van de gedifferentieerde vliegbelasting naar verwachting relatief groter zijn voor de luchthavens Groningen Airport Eelde (GAE) en Maastricht Aachen Airport (MAA).
- Op basis van de resultaten van het geactualiseerde onderzoek is er geen aanleiding wijzigingen aan te brengen aan de vormgeving of maatvoering zoals opgenomen in de Wet differentiatie vliegbelasting.
- In de brief wordt aangegeven dat het kabinet scherp oog houdt voor de kostenpositie van luchtvaartmaatschappijen en wordt de voorgenomen verlaging van het hoge tarief in de vliegbelasting per 2027 genoemd.

Toelichting
- Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Wet differentiatie vliegbelasting is een motie van het lid Hoogeveen (JA21) aangenomen.
- De motie verzoekt het eerder door CE Delft uitgevoerde onderzoek naar de effecten van de gedifferentieerde vliegbelasting te actualiseren naar aanleiding van recente tariefsverlagingen in de Duitse vliegbelasting en de resultaten uit te splitsen naar de vijf grootste luchthavens van Nederland.
- Het onderzoek is dit jaar door CE Delft geactualiseerd en opgenomen in **bijlage 2**.
- De resultaten komen nagenoeg overeen met de resultaten uit het eerdere onderzoek.
- Wel laat het onderzoek zien dat de effecten van de gedifferentieerde vliegbelasting naar verwachting relatief groter zijn voor de luchthavens GAE en MAA. De reden hiervoor is dat de vlucht- en passagiersaantallen voor deze luchthavens in het referentiescenario reeds sterk stijgen in 2030 ten opzichte van 2023.
- Hieronder zijn de resultaten uit het onderzoek kort toegelicht.
- <u>Effecten op vluchtaantallen, passagiersaantallen en uitwijk</u>
    - Het totaal aantal vluchten via Nederlandse luchthavens in 2030 daalt naar verwachting met 0,0% tot 0,2%.
    - Het totaal aantal passagiers dat vliegt via Nederlandse luchthavens in 2030 daalt naar verwachting met 0,2% tot 0,4%.
    - Relatief gezien vindt een hogere daling van het aantal passagiers plaats op MAA van 0,7% tot 1,1% en GAE van ongeveer 1,5%.
    - De verwachte (additionele) uitwijk van OD-passagiers (*Origin Destination*) naar buitenlandse luchthavens is ongeveer 1%. Voor korte vluchten wordt een verschuiving zichtbaar van buitenlandse luchtvaart en landvervoer naar luchtvaart vanaf Nederland. Voor middellange en lange vluchten is er uitwijk naar buitenlandse luchthavens.
- <u>Effecten op netwerkkwaliteit en economische effecten</u>
    - De directe connectiviteit binnen Europa neemt naar verwachting licht toe met 0,3% tot 0,5%. Dit gaat ten koste van de intercontinentale connectiviteit die naar verwachting afneemt met circa 2%.
    - De gedifferentieerde vliegbelasting heeft naar verwachting en negatief effect op de winstgevendheid van luchtvaartmaatschappijen die vliegen vanaf of via Nederlandse luchthaven. Dit effect is relatief

onzeker in te schatten, omdat het sterk afhangt van de strategische keuzes van de luchtvaartmaatschappijen.

- Effecten op klimaat
    - De maatregel zorgt naar verwachting voor een reductie van de CO_2-uitstoot van het vliegverkeer vanaf Nederlandse luchthavens van 1,6% tot 1,8%.

Communicatie
Uw woordvoerder is aangehaakt.

Politiek/bestuurlijke context
- Het wetsvoorstel Wet differentiatie vliegbelasting is in december 2025 aangenomen in de Tweede en Eerste Kamer.
- In de Tweede Kamer stemden 105 leden[1] voor en 45 leden[2] tegen het wetsvoorstel.
- In de Eerste Kamer stemden 65 leden[3] voor en 10 leden[4] tegen het wetsvoorstel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] D66, VVD, PRO (toen: GL-PvdA), CDA, BBB, CU, PvdD, SGP, SP, 50PLUS en Volt.

[2] PVV, JA21, FVD en DENK.

[3] PRO (toen: GL-PvdA), BBB, VVD, D66, CDA, SP, CU, PvdD, Volt, SGP, 50PLUS, OPNL, Fractie-Visseren-Hamakers, Fractie-Van de Sanden en Fractie-Walenkamp.

[4] PVV, FVD, JA21 en Fractie-Beukering.